

**DOBRO
DOŠLI
U TRNAVU**

Uvod

Dobro došli u slovački Rim – grad Trnavu!

Dobro došli u Trnavu, jedan od najstarijih i najznačajnijih gradova u Slovačkoj. Trnava leži u centru donjeg Považja (sliva reke Vah) i sedište je trnavske opštine kao i Trnavskog samoupravnog regiona. Unikatnost kulturnih i istorijskih spomenika, a pre svega mnogobrojne crkve jedan su od glavnih elemenata koji daju drevni izgled gradu. Sa druge strane, Trnava je pulsirajući grad koji nudi različita dešavanja i aktivnosti.

Ova brošura pružiće vam praktične informacije tokom prvih nedelja i meseci života u Trnavi. Između ostalog, u njoj ćete naći informacije o vrstama boravišnih dozvola za strance, informacije u vezi sa radnim odnosima, školama, dečjom zaštitom, kao i o mogućnostima za učenje slovačkog jezika.

Kontakti različitih ustanova pomoći će vam u obavljanju neophodnih formalnosti, povezanih sa preseljenjem u Trnavu.

Na kraju, ali ništa manje bitno je da, ukoliko razmišljate o započinjanju poslovanja, ovde možete naći bitne informacije vezane za podršku preduzetnicima i kontakte organizacija koje su uključene u taj proces.

Drago nam je da ste tu, želimo vam dobrodošlicu i cenimo vaš doprinos ovom gradu.

Sadržaj

GRAD TRNAVA	6
PRAVA I OBAVEZE PREMA SAMOUPRAVI GRADA.....	8
ZAHTEV ZA IZDAVANJE BORAVIŠNE DOZVOLE	9
<i>Kako podneti zahtev za boravišnu dozvolu</i>	<i>10</i>
FINANSIJE.....	12
ZDRAVSTVENO OSIGURANJE I ZDRAVSTVENE USLUGE.....	13
<i>Zdravstveno osiguranje.....</i>	<i>13</i>
<i>Zdravstvene usluge.....</i>	<i>15</i>
<i>Zdravstvena zaštita dece</i>	<i>16</i>
<i>Stomatološke usluge.....</i>	<i>17</i>
<i>Žalbe, loš tretman ili kršenje zakona</i>	<i>18</i>
OBRAZOVANJE	<i>Chyba! Záložka nie je definovaná.</i>
<i>Predškolsko obrazovanje.....</i>	<i>19</i>
<i>Osnovno obrazovanje</i>	<i>Chyba! Záložka nie je definovaná.</i>
<i>Srednjoškolsko obrazovanje</i>	<i>20</i>
<i>Kursevi različitih vrsta umetnosti, plesa, sportski kursevi, kursevi /stranah/ jezika i slobodno vreme</i>	<i>21</i>
<i>Univerziteti i visoke škole</i>	<i>21</i>
<i>Institucije za učenje slovačkog jezika.....</i>	<i>22</i>

Akademsko priznavanje stranih diploma (nostrifikacija) 23

ZAPOŠLJAVANJE..... 24

Regulacija tržišta rada – državljani trećih zemalja (izvan EU)..... 24

Privremena boravišna dozvola zbog zaposlenja (jedinствена dozvola) 25

Državlјani EU 26

Traženje zaposlenja 26

Započinjanje poslovanja 27

SAOBRAĆAJ..... Chyba! Záložka nie je definovaná.

Javni prevoz..... **Chyba! Záložka nie je definovaná.**

Vožnja autom – nekoliko korisnih informacija 28

PORODIČNI ŽIVOT 29

Sklapanje braka..... 29

Rođenje deteta – stranca 31

Korisni kontakti u slučaju pojedinih porodičnih problema, vaspitnih problema sa decom, porodičnih kriza i sl. 31

SISTEM SOCIJALNE ZAŠTITE..... 32

Socijalno osiguranje..... 32

Državna socijalna davanja 33

Socijalna pomoć 33

STANOVANJE Chyba! Záložka nie je definovaná.

<i>Smeštaj</i>	<i>Chyba! Záložka nie je definovaná.</i>
<i>Smeštaj u slučaju nepovoljne socijalne situacije.....</i>	<i>36</i>
<i>KULTURA I RELIGIJA</i>	<i>37</i>
<i>KORISNI KONTAKTI</i>	<i>38</i>

GRAD TRNAVA

Trnava je sedmi po veličini grad u Slovačkoj, a ujedno i upravni, privredni, trgovački, industrijski, obrazovni i kulturni centar trnavskog regiona.

Prema podacima od 31. 12. 2020. godine grad Trnava ima 63 406 stanovnika. U celom trnavskom regionu živi 11 713 stranaca iz trećih zemalja (zemalja koje nisu članice EU); prema podacima od 31. 12. 2020. godine njih 9 734 ima privremeni boravak, 1 977 stalni boravak i dvoje tolerisani boravak.

Trnava ima svoje predstavničke organe, gradonačelnika i gradsku skupštinu, kao i savetodavna tela i komisije.

Na lokalnom nivou svoje teritorije grad Trnava ima čitav niz nadležnosti u raznim oblastima života: na primer, u oblasti socijalne zaštite, školstva, kulture, regionalnog razvoja i saobraćaja: <https://www.trnava.sk/sk>

Dođite u Mestský úrad (Opštinu – Gradsku upravu) u Trnavi, gde ćete dobiti više informacija: Trhová 3, 917 71 Trnava.

Tel: +421 33 32 36 101

Faks: 033 3236 400

Imejl: info@trnava.sk

Veb-sajt: www.trnava.sk

Facebook: www.facebook.com/trnava

Klientske centrum Mestského úradu v Trnave (Gradski uslužni centar Gradske uprave u Trnavi) je glavna kontaktna tačka za sve stanovnike po

pitanju korišćenja gradskih usluga. Svrha centra je da odgovori na pitanja stanovnika, pojednostavi proces podnošenja zahteva, kao i da poboljša orijentaciju stanovnika u složenoj mreži ustanova i usluga.

Više informacija možete naći na:

<https://www.trnava.sk/sk/clanok/klientske-centrum>

Gradska uprava u Trnavi sastavljena je od više sektora i odseka/odeljenja koji se bave različitim životnim situacijama:

Socijalni sektor – pruža osnovnu savetodavnu pomoć u oblasti socijalnih pitanja, socijalnu pomoć i usluge u okviru različitih ustanova, saraduje sa privatnim i nevladinim organizacijama, odlučuje o potrebi pružanja socijalnih usluga;

Sektor za školstvo – osniva dečje vrtiće, osnovne škole i druge školske ustanove;

Odsek za kulturu – osniva kulturne ustanove u gradu i izdaje saglasnosti za okupljanje građana;

Građevinski ured – rešava pitanja urbanističkog planiranja i izdaje građevinske dozvole;

Sektor za saobraćaj – odgovoran je za saobraćaj i politiku parkiranja, ubiranje lokalnih poreza i lokalnih taksi i sl.;

Matični ured – izdaje izvode iz matične knjige rođenih, prima zahteve za sklapanje braka itd.

PRAVA I OBAVEZE PREMA SAMOUPRAVI GRADA

Pravo učešća u radu gradske samouprave ima svako ko na teritoriji samouprave ima privremenu ili stalnu boravišnu dozvolu, uključujući i strance.

Stranci mogu da učestvuju na sastancima samouprave, upućuju svoje predloge ili peticije gradonačelniku, gradskoj skupštini i savetodavnim organima samouprave.

Pravo izbora u gradske organe imaju samo stanovnici grada sa stalnim prebivalištem na njegovoj teritoriji, uključujući i strance.

Biračko pravo na glasanju za gradonačelnika i gradsku skupštinu, kao i pravo da budu birani u gradske organe, te biračko pravo na lokalnom referendumu imaju i stranci sa stalnim prebivalištem u Trnavi.

Na drugoj strani, stanovnici grada imaju prema samoupravi i obaveze kao što je npr. obaveza održavanja javnog reda u gradu.

Svako ko živi u samoupravi (ne samo njeni stanovnici) dužan je da plaća **lokalne poreze i takse** koje spadaju u nadležnost i ubira ih grad; njihov iznos određuje se prema lokalnim uslovima. Lokalni porezi su: porez na nepokretnosti, porez na psa, porez na upotrebu javnih površina, boravišna taksa i lokalna taksa za komunalni otpad i sitan građevinski otpad.

ZAHTEV ZA IZDAVANJE BORAVIŠNE DOZVOLE

Vrste boravišnih dozvola

Državljeni trećih zemalja

Za državljane trećih zemalja postoje tri tipa boravišnih dozvola:

1. Privremeni boravak

Privremena boravišna dozvola može se zatražiti iz sledećih razloga:

- preduzetništvo;
- zapošljavanje;
- studije;
- specijalna delatnost;
- istraživanja i razvoj;
- spajanje porodice;
- obavljanje profesionalnih dužnosti u civilnim jedinicama oružanih snaga;
- lice sa priznatim statusom inostranog Slovaka;
- lice sa potvrdom dugotrajnog boravka u drugoj državi članici Evropske unije;
- tzv. plava karta.

2. Stalni boravak

- stalna boravišna dozvola na pet godina;
- neograničena stalna boravišna dozvola;
- boravišna dozvola za dugotrajni boravak.

3. Tolerisani boravak

Tolerisani boravak je specifična vrsta boravka koja može da se odobri strancu najviše na 180 dana ako ispunjava jedan od sledećih uslova:

- stranac je maloletno dete nađeno na teritoriji Slovačke;
- stranac je žrtva trgovine ljudima i ima bar 18 godina;
- ako je to potrebno zbog poštovanja njegovog ličnog i porodičnog života;
- stranac koji je bio ilegalno zaposlen u posebno eksploatišućim radnim uslovima ili je ilegalno zaposleno maloletno lice;
- ako uslov proističe iz međunarodnih obaveza SR.

Boravak državljana Evropske unije

Državljanin EU ima pravo boravka na teritoriji SR više od tri meseca ako je:

- zaposlen / zarađuje kao samostalni preduzetnik / potencijalno će naći posao u Slovačkoj;
- studira u Slovačkoj;
- ima dovoljno finansijskih sredstava za sebe i za članove svoje porodice.

Kako podneti zahtev za boravišnu dozvolu

Konkretan postupak podnošenja zahteva za boravišnu dozvolu, tražena dokumentacija i vreme obrade zahteva razlikuju se za svaki od pojedinačnih tipova boravišne dozvole. Osnovni opšti postupak je sledeći:

zahtev za boravišnu dozvolu podnosi se nadležnoj slovačkoj ambasadi koja je akreditovana u zemlji državljanstva/boravka podnosioca. U nekim slučajevima zahtev može da se podnese direktno policiji za strance – npr. u slučaju produžetka boravka, promene svrhe boravka, ako je stranac legalno u SR na osnovu nacionalne vize ili ako mu viza nije potrebna.

U traženu dokumentaciju spadaju:

- popunjen obrazac zahteva;
- dve identične fotografije u boji (3 x 3,5 cm);
- upravna taksa (u odnosu na vrstu boravka);
- važeći pasoš;
- dokumentacija koja dokazuje smeštaj za stranca u Slovačkoj;
- dokumentacija koja dokazuje razlog boravka stranca;
- dokumentacija koja dokazuje finansijsko pokriće;
- dokumentacija koja dokazuje da stranac nije bio kažnjavan.

Oddelenie cudzineckej polície /Odeljenje policije za strance/ u Trnavi

Adresa: Paulínska ulica 13, Trnava 917 01

Tel: +421-96110-6153, 6154, 6158, 6161, 6163, 6164

Imejl: ocppz.trnava@minv.sk

Da bi sprečili stvaranje redova ispred Odeljenja policije za strance, preporučujemo vam da online rezervišete termin na:

<https://portal.minv.sk/wps/wcm/connect/en/site/main/Individuals+life-situations/Foreigners/Booking-system/>

Više informacija možete naći na:

www.minv.sk/?agenda-of-foreigners-affairs

FINANSIJE

Banke u Slovačkoj

U Slovačkoj postoji čitav niz banaka između kojih se može izabrati u zavisnosti od vrste računa i usluga.

Spisak svih banaka koje posluju u Slovačkoj možete naći na:

https://subjekty.nbs.sk/?aa=select_categ&bb=4&cc=&qq=

Opšti uslov za otvaranje računa u banci

Podnosilac zahteva mora da bude stariji od 18 godina sa izuzetkom studentskih računa, u čijem je slučaju starosna granica spuštена na 15 godina.

Dokumenta potrebna za otvaranje računa u banci (za fizička lica)

Račun u banci u Slovačkoj može da otvori svako ako ima potrebna dokumenta koja zahteva svaka banka. Među osnovna dokumenta koja banke često zahtevaju spadaju: pasoš ili lična karta, dokument o boravku i dokument o adresi stana.

Dokumenta potrebna za otvaranje računa u banci (za preduzetnike)

Pravna lica moraju da poseduju izvod iz trgovinskog (sudskog) registra i IČO /matični broj/ (u slučaju privrednog društva); fizička lica – preduzetnici moraju da poseduju registraciju delatnosti kao samostalni preduzetnici, licencu u slučaju koncesije / zahtev za dodelu IČO (u slučaju samostalnih preduzetnika) plus minimalni ulog.

ZDRAVSTVENO OSIGURANJE I ZDRAVSTVENE USLUGE

Zdravstveno osiguranje

Svaki stranac koji ima boravišnu dozvolu u Slovačkoj dužan je da se zdravstveno osigura. Prilikom kontrole boravka policija za strance ima pravo da zahteva od stranca dokaz o sklapanju zdravstvenog osiguranja. Zdravstveno osiguranje može da bude sklopljeno u SR ili u inostranstvu i mora da pokriva troškove zdravstvenih usluga u SR.

Postoje dva tipa zdravstvenog osiguranja: javno i komercijalno zdravstveno osiguranje.

Stranci sa stalnom boravišnom dozvolom, zaposleni stranci i stranci - samostalni preduzetnici moraju da budu uključeni u sistem javnog zdravstvenog osiguranja. Osiguranje se automatski odbija od bruto zarade zaposlenog lica ili se neposredno uplaćuje zdravstvenom osiguravajućem društvu.

Javno zdravstveno osiguranje

Lica osigurana u javnom zdravstvenom osiguranju imaju pravo na zdravstvene usluge prema *Zakonu o zdravstvenom osiguranju*. To su:

- stranci sa stalnom boravišnom dozvolom;
- zaposlena lica ili strani preduzetnici sa privremenom boravišnom dozvolom;
- azilanti;
- izdržavana deca do 18 godina ako je jedan od njihovih zakonskih zastupnika osiguran u sklopu javnog zdravstvenog osiguranja;
- strani studenti na osnovu međunarodnog ugovora ili kao inostrani Slovaci;
- stranci u pritvoru ili zatvoru.

Javna zdravotvena osiguravajuća društva u Slovačkoj su:

Všeobecná zdravotná poisťovňa, a. s. /Opšte zdravotveno osiguravajuće društvo a. d./ koje je državno osiguravajuće društvo <https://www.vszp.sk/>
Union poisťovňa /Union osiguravajuće društvo/ <https://www.union.sk/>
Dôvera zdravotná poisťovňa /Poverenje, zdravotveno osiguravajuće društvo/
<https://www.dovera.sk/>

Zdravstveno osiguravajuće društvo izdaće i uručiti strancu zdravstvenu legitimaciju. Ova legitimacija potvrđuje pružaocima zdravstvenih usluga činjenicu da se zdravstvena usluga plaća iz sredstava javnog zdravstvenog osiguranja. U načelu, ljudi su osigurani u zemlji gde su zaposleni ili posluju, uprkos činjenici da je njihov boravak ili sedište poslodavca u drugoj državi.

Državljeni Evropske unije uključeni su u javno zdravstveno osiguranje, pri čemu mogu da budu osigurani samo u jednoj državi EU. Prema zakonima koji se odnose na ovo područje, to je ili zemlja u kojoj rade odnosno primaju penziju, ili u kojoj imaju stalno prebivalište.

Individualno (komercijalno) zdravstveno osiguranje

Stranci koji ne mogu da se uključe u javno zdravstveno osiguranje dužni su da sklope individualno zdravstveno osiguranje. Osiguranik ima pravo na zdravstvene usluge u obimu predviđenom ugovorom sa osiguravajućim društvom.

Stranac je dužan da u roku od 30 dana od preuzimanja dokumenta o dozvoli boraka podnese policiji za strance lekarski nalaz kojim potvrđuje da ne boluje od bolesti koja ugoržava javno zdravlje. Potvrdu/nalaz može da izda samo specijalizovana zdravstvena ustanova (u Trnavi takva ustanova ne postoji, te je stoga potrebno javiti se jednoj od takvih ustanova u Bratislavi).

Spisak specijalizovanih zdravstvenih ustanova:

<https://www.minv.sk/?vizova-info-typy-viz-1>

(vidi PDF dokument na kraju stranice)

Zdravstvene usluge

Zdravstvene usluge nude registrovani pružaoci zdravstvenih usluga u državnim i javnim klinikama ili bolnicama.

Svako je dužan da se registruje kod lekara opšte prakse. Pacijenti imaju pravo da izaberu svog lekara, međutim postoji i sistem dodeljivanja pacijenata prema mestu njihovog prebivališta. Lekar opšte prakse pomaže pacijentima po pitanju uobičajenih zdravstvenih problema, a u neophodnim slučajevima preporučuje im posetu specijaliste. Za lica koja su osiguranici u sistemu javnog zdravstva posete lekara i osnovne pretrage su u načelu besplatne.

Lekar može pacijentima da prepíše lekove i medicinska pomagala koji su dostupni u apotekama i prodavnicama medicinskih pomagala. U nekim slučajevima potrebna je doplata za lekove, a neki lekovi prodaju se bez recepta i pacijenti ih plaćaju u punom iznosu.

Pojedini lekari govore i strane jezike. Preporučujemo vam da proverite koje jezike govori vaš pružalac zdravstvene usluge ili da obezbedite tumača.

Odsek/odeljenje zdravstvenih usluga u Trnavskom samoupravnom regionu ima značajne nadležnosti u oblasti zdravstvenih usluga, npr.

- vodi registar pružalaca zdravstvenih usluga (<https://www.trnavavuc.sk/5415-sk/zdravotnictvo/>);
- bavi se žalbama na privatne zdravstvene ustanove;
- pacijent može da se obrati ovom odeljenju ako mu je odbijeno pružanje zdravstvene usluge.

Za više informacija obratite se na: Trnavský samosprávny kraj, Starohájska 10, 917 01 Trnava, tel: +421 33 555 9111, email: info@trnavavuc.sk

Preventivni lekarski pregledi

Na preventivne lekarske preglede imate pravo na osnovu javnog zdravstvenog osiguranja i to u sledećim vremenskim intervalima:

- **lekar opšte prakse** – svake druge godine;
- **stomatolog** – jednom godišnje; trudnice dva puta tokom trudnoće;
- **ginekolog** - žene starije od 18 godina jednom godišnje; trudnice, žene sa pozitivnom porodičnom anamnezom na tumore i starije žene mogu da uživaju poseban tretman;
- **urolog** - muškarci stariji od 50 godina svake tri godine (u slučaju porodične anamneze sa onkološkim oboljenjem stariji od 40 godina);
- **gastroenterolog** – svako ko je stariji od 50 godina svakih 10 godina ili ranije ako postoji porodična anamneza sa onkološkim oboljenjem.

Zdravstvena zaštita dece

Preporučujemo da izaberete pedijatra vaše dece još pre njihovog rođenja. Pedijatar počinje da brine o detetu u roku od 48 sati posle otpuštanja iz porodilišta.

Tokom prve godine života deca imaju devet pregleda i deseti nakon napunjenih godinu i po dana. Deca bi posle toga trebalo da dođu na preventivni lekarski pregled kod pedijatra jednom u dve godine sve do svoje 18. godine, ne računajući posete zbog bolesti.

Vakcinacija dece u Slovačkoj je obavezna. Roditelji koji odbiju da vakcinišu svoju decu mogu da budu kažnjeni novčanom kaznom u iznosu do 331 EUR. Trenutno se deca vakcinišu protiv 10 različitih bolesti: difterije, tetanusa, velikog kašlja, dečje paralize, hepatitisa B, malih boginja /ospica/, hemofiličnih infekcija, pneumokoknih infekcija, zauški i rubeole.

Stomatološke usluge

Stomatološke usluge mogu da se plate iz javnog zdravstvenog osiguranja samo ako je za uslugu bio upotrebljen standardni materijal. Ako pacijent želi da prilikom stomatološke usluge u vezi zdravlja zuba budu upotrebljeni nadstandardni materijali, dužan je da plati razliku u ceni između standardnog i nadstandardnog materijala. Svako lice sa javnim zdravstvenim osiguranjem ima pravo na preventivnu stomatološku kontrolu jednom godišnje.

Bolnica u Trnavi

Fakultná nemocnica Trnava
A. Žarnova 11, 917 75 Trnava

Tel: + 421 33 59 38 111

Imejl: fntt@fntt.sk

<http://www.fntt.sk/>

Ambulante u Trnavi:

<http://www.fntt.sk/index.php/pracoviska/ambulancie>

Dežurna služba hitne medicinske pomoći

U slučaju naglog pogoršanja zdravstvenog stanja van radnog vremena pružalaca zdravstvenih usluga nadležna je dežurna služba hitne medicinske pomoći (LSPP) koja radi za vreme vikenda i praznika: <https://www.trnava-vuc.sk/sk/ambulantna-pohotovostna-sluzba-v-ttsk/>

Dežurna apoteka:

<https://www.trnava-vuc.sk/sk/lekarenska-pohotovost/>

Jedinstveni broj za hitne pozive 112

- 24/7;

- operateri koji govore engleski;

- besplatan poziv;

- i bez SIM kartice, omogućava lociranje lica koje je uputilo poziv.

Žalbe, loš tretman ili kršenje zakona

Pacijenti koji nisu zadovoljni pruženom medicinskom uslugom mogu da podnesu žalbu Úradu pre dohlád nad zdravotnou starostlivostú / Uredu za nadzor nad zdravstvenim uslugama /. Obrasce možete naći na: <http://www.udzs-sk.sk/web/sk/welcome-to-the-autority-web-site>

Lica koja nisu zadovoljna ponašanjem medicinskog osoblja takvo ophođenje treba da prijave rukovodstvu zdravstvene ustanove, nadležniim komorama, regionalnim organima ili ministarstvu zdravlja.

OBRAZOVANJE

Školski sistem u Slovačkoj deli se na: predškolsko obrazovanje (deca od 3 do 6 godina), osnovne škole (deca od 6 do 15/16 godina), srednje škole (deca od 15 do 19 godina) i visoke škole ili univerzitete (otprilike od 18 do 26 godina). Školu u Slovačkoj može da osnuje država, privatna lica ili crkva.

Školska godina počinje 1. septembra i završava se 31. avgusta. Školska godina se deli na dva polugodišta koja se završavaju ocenjivanjem/ispitima. Učenici osnovnih i srednjih škola dobijaju svedočanstva. Tokom školske godine postoje i školski raspusti kada su škole po pravilu zatvorene (jesenji, božićni, polugodišnji, prolećni, uskršnji i letnji raspust).

Predškolsko obrazovanje

Predškolske ustanove pružaju predškolsko obrazovanje deci mlađoj od 6 godina. Od 2021. godine pretprimarno obrazovanje je obavezno za svu decu od 5 godina. Šestogodišnja deca dužna su da pohađaju osnovne škole, pre svega u mestu svog prebivališta.

Zahtev za prijem deteta u dečji vrtić može se podneti bilo kada tokom godine.

Osnovno školstvo

U Slovačkoj je obavezno desetogodišnje školovanje za decu od 6 do 16 godina.

Upis u osnovne škole obično biva između 1. i 30. aprila. Na upis obavezno dolazi dete i njegov zakonski zastupnik i tom prilikom učitelj vrši ocenu deteta.

Ako se dete doseli u Slovačku tokom školske godine, roditelj je dužan da nakon dolaska u Slovačku upiše dete u školu. Ako dete napuni 6 godina do 31. avgusta tekuće godine, takođe je dužan da ga prijavi u osnovnu školu. Za upis roditelj treba da ponese svoju ličnu ispravu, izvod iz matične knjige rođenih deteta, a u slučaju da dete ima neku vrstu invaliditeta, i potvrdu o invaliditetu. Prijave se nalaze na veb-sajtu svake škole ili na samom upisu.

Spisak dečjih vrtića i osnovnih škola čiji je osnivač grad Trnava: <https://www.trnava.sk/sk/clanok/zakladne-skoly-zakladne-umelecke-skoly-a-cvc>

Srednjoškolsko obrazovanje

U Trnavi postoji čitav niz različitih srednjih škola. Učenici imaju izbor između opšteg srednjoškolskog obrazovanja u gimnazijama i specijalizovanog srednjoškolskog obrazovanja u školama sa intenzivnijim usmerenjem na pojedine predmete (npr. srednja stručna škola, medicinska škola, trgovačka akademija, srednja umetnička škola, tehnička škola, ...).

Srednju školu može da pohađa samo učenik koji ima završeno osnovno obrazovanje.

U zavisnosti od tipa škole prijave za srednje škole zaključuju se u februaru ili aprilu.

Spisak srednjih škola u Trnavi čiji je osnivač Trnavski samoupravni region možete naći na: <https://www.trnava.sk/sk/clanok/stredne-skoly>

Spisak privatnih i crkvenih škola u Trnavi možete naći na: <https://www.trnava.sk/sk/clanok/sukromne-skoly-a-skolske-zariadenia>
<https://www.trnava.sk/sk/clanok/cirkevne-skoly-a-skolske-zariadenia>

Više informacija o osnovnim školama možete dobiti u sektoru za školstvo Gradske uprave u Trnavi: <https://www.trnava.sk/sk/kontakty?s=&o=&type=Odbor-skolstva-mladeze-a-sportu>

Trnavski region je osnivač 70 srednjih škola, dve škole stranih jezika i pet drugih školskih ustanova. Više informacija o srednjim školama možete dobiti u sektoru za školstvo trnavskog regiona: <https://www.trnava-vuc.sk/sk/ponuka-sluzieb-na-ss/>

[Kursevi različitih vrsta umetnosti, plesa, sportski kursevi, kursevi \(stranih jezika i slobodno vreme](#)

Grad Trnava je i osnivač osnovnih /nižih/ umetničkih škola i tzv. centra za slobodno vreme (razne sekcije): <https://www.trnava.sk/sk/clanok/zakladne-umelecke-skoly-a-cvc>

U gradu postoji više privatnih ustanova za decu i odrasle koje nude kurseve plesa, različitih sportova, muzičkih aktivnosti ili stranih jezika: <https://www.trnava.sk/sk/clanok/nestatne-vzdelavacie-zariadenia>

Univerziteti i visoke škole

Institucije visokoškolskog obrazovanja se prema prirodi programa i količini rada vezanog za studije dele na univerzitete i visoke škole. Univerziteti i visoke škole se dele na javne, državne, privatne i međunarodne institucije.

Uslovi za prijem stranih studenata su u načelu jednaki kao i za državljane SR. Prijave bi trebalo da podnesu do kraja februara/marta; prijemni ispiti se održavaju u junu. Strani studenti su u nekim slučajevima dužni da učestvuju na pripremnim kursevima (npr. na kursu slovačkog jezika) ako ne ispunjavaju zahteve za prijem u određenu instituciju. Nadležni univerziteti mogu da organizuju kurseve slovačkog jezika.

Studije na slovačkom jeziku u državnim i javnim visokim školama su za slovačke i strane studente **besplatne**. Prema Zakonu o visokim školama

studenti su dužni da plate studije na drugim jezicima. Cenovnici su objavljeni na veb-sajtovima visokih škola.

U Trnavi se nalaze tri univerziteta:

- Trnavská univerzita v Trnave / Trnavski univerzitet u Trnavi /: www.truni.sk
- Materiálovotechnologická fakulta Slovenskej technickej univerzity v Bratislave / Fakultet tehnologije materijala Slovačkog tehničkog univerziteta u Bratislavi /: www.stu.sk
- Univerzita Cyrila a Metoda v Trnave / Univerzitet Ćirila i Metodija u Trnavi /: www.ucm.sk

Institucije za učenje slovačkog jezika

Učenje slovačkog je neophodno za potpunu integraciju u lokalnu kulturu i način života. U Trnavi postoji mnogo privatnih škola stranih jezika, od kojih dve nude i kurseve slovačkog jezika:

- **Language Siesta – jazyková škola**, Hviezdoslavova 14, 0948 844 044
www.languagesiesta.sk, info@languagesiesta.sk
- **Jazyková škola ZARAZ – Trnava**, Andreja Žarnova 11/C, 0910 956 566,
<https://zaraz.sk/pobocky/trnava/>, danielasoradova@zaraz.sk

Popularni su i kursevi slovačkog jezika koje organizuje Međunarodna organizacija za migracije (IOM): <https://www.mic.iom.sk/sk/sk-bubles/318-kurzy-a-vzdelavanie.html>

[Akademsko priznavanje stranih diploma /nostrifikacija/](#)

Akademsko priznavanje diploma ili validacija dokumenata o stečenom obrazovanju znači **priznavanje stečenog stepena obrazovanja zbog prijema i nastavka školovanja u nekom od studijskih programa**. Proces akademskog priznavanja razlikuje se u odnosu na stečeni nivo obrazovanja, kao i na postojanje bilateralnog sporazuma.

Poznate su sledeće vrste priznavanja:

- priznavanje osnovnog i srednjeg školskog obrazovanja zbog nastavka školovanja (studija);
- priznavanje delimičnog obrazovanja u osnovnim i srednjim školama;
- priznavanje završenog obrazovanja u osnovnim ili srednjim školama;
- priznavanje fakultetskog obrazovanja zbog nastavka školovanja;
- priznavanje delimičnog ili nepotpunog fakultetskog obrazovanja;
- priznavanje nivoa fakultetskog obrazovanja na osnovu međunarodnih sporazuma;
- priznavanje diploma zbog nastavka školovanja.

Detaljan postupak za priznavanje i druge informacije možete naći na: <https://www.minedu.sk/academic-recognition-of-diplomas/>

Korisni kontakti:

Odbor školstva Okresného úradu Trnava / Sektor za školstvo Okružnog ureda Trnava /: Vajanského 2, Trnava

https://www.minv.sk/?odbor_skolstva_tt

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky,
Centrum pre uznávanie diplomov / Ministerstvo školstva (prosvete), nauke,
istraživanja i sporta Slovačke republike, Centar za priznavanje diploma /,
Stromová ulica 1813 30 Bratislava, Slovenská republika,
<https://www.minedu.sk/office-hours-and-contacts/>

ZAPOŠLJAVANJE

Regulacija tržišta rada – državljani trećih zemalja (zemlje izvan EU)

Poslodavac može da zaposli samo državljanina treće zemlje koji:

- poseduje plavu kartu EU;
- ima regulisan privremeni boravak za potrebe zaposlenja na osnovu potvrde o mogućnosti popunjavanja slobodnog (upražnjenog) radnog mesta;
- poseduje radnu dozvolu i privremenu boravišnu dozvolu zbog zaposlenja;
- poseduje radnu dozvolu i privremenu boravišnu dozvolu zbog spajanja porodice;
- poseduje radnu dozvolu i privremenu boravišnu dozvolu kao državljanin treće zemlje sa statusom lica sa dugotrajnim boravkom u državi članici Evropske unije, ako poseban propis ne propisuje drugačije, ili
- ako se ne zahteva potvrda o mogućnosti popunjavanja upražnjenog radnog mesta koje odgovara visokokvalifikovanom zaposlenju, potvrda o mogućnosti popunjavanja upražnjenog mesta ili radna dozvola: <https://www.mic.iom.sk/sk/praca/kto-nepotrebuje-povolenie-na-zamestnanie-ani.html>

Poslodavac je dužan da u roku od sedam radnih dana od sklapanja/raskidanja radnog odnosa sa stranim licem obavesti o ovoj činjenici lokalno nadležni ured za rad, socijalna pitanja i porodicu podnošenjem tzv. „Informacione karte“.

Privremeni boravak po osnovu zaposlenja (jedinствена dozvola)

Državljanin treće zemlje koji planira da se zaposli na teritoriji Slovačke Republike treba da podnese Odeljenju policije za strance zahtev za izdavanje jedinstvene dozvole.

Jedinstvena dozvola omogućava državljaninu treće zemlje da boravi na teritoriji Slovačke Republike i da u Slovačkoj radi. Policija prilikom izdavanja jedinstvene dozvole zahteva od nadležnog ureda za rad, socijalna pitanja i porodicu potvrdu o mogućnosti popunjavanja upražnjenog radnog mesta stranim državljaninom. Uslovi za izdavanje ove potvrde definisani su u Zakonu o uslugama pri zapošljavanju.

Ako se radno mesto nalazi na spisku deficitarnih zanimanja, nadležni ured za rad, socijalna pitanja i porodicu izdaće potvrdu o mogućnosti popunjavanja upražnjenog radnog mesta bez obzira na situaciju na tržištu rada. Deficitarna zanimanja po regionima možete naći [ovde](#).

U nekim slučajevima stranci mogu da se zaposle i bez radne dozvole, potvrde o mogućnosti popunjavanja upražnjenog radnog mesta odnosno potvrde o mogućnosti popunjavanja upražnjenog radnog mesta koje odgovara visokokvalifikovanom zaposlenju.

Ispunjavanje zadatih kriterijuma možete proveriti na:

<https://www.mic.iom.sk/sk/work/who-does-not-need-a-work-permit-or-confirmation.html>

Državljeni EU

Državljanima EU nije potrebna radna dozvola za rad u Slovačkoj.

Nelegalno zapošljavanje je krivično delo počinjeno od strane poslodavca.

Nelegalan rad državljanina treće zemlje može se kazniti administrativnim proterivanjem iz Slovačke i zabranom ulaska u zemlju na više godina.

Traženje posla

Uredi za rad, socijalna pitanja i porodicu vode registar nezaposlenih lica i pomažu registrovanima u traženju zaposlenja; primenom pojedinih mera na tržištu rada podržavaju njihovo zapošljavanje. Ovaj sistem mogu da koriste samo državljani EU i članovi njihovih porodica, lica sa dugotrajnim stalnim prebivalištem i lica kojima je bio odobren azil ili dodatna zaštita.

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny / Ured za rad (zavod za zapošljavanje), socijalna pitanja i porodicu / **Trnava**

Jána Bottu 4, 917 01 Trnava

033/2440 999, tt@upsvr.gov.sk

Svako (ne samo napred navedena lica) može da nađe posao uz pomoć [IŠTP - Internetového sprievodcu trhom práce](#) (Internet vodič kroz tržište rada); stranicom upravljaju uredi za rad, socijalna pitanja i porodicu.

Licima koji traže posao u Slovačkoj preporučujemo da pogledaju sledeće veb-stranice: <https://www.profesia.sk/>, <https://www.job.sk/>, <https://www.eures.sk/> itd.

Započínjanje posla /preduzetništvo/

Ako stranac planira da započne sopstveni posao u Slovačkoj, potrebno je da ima regulisan boravak koji će mu omogućiti poslovanje. Poslovanje je moguće na osnovu: privremene boravišne dozvole po osnovu preduzetništva / studija / spajanja porodice / kao državljanin treće zemlje sa priznatim statusom inostranog Slovaka / sa priznatim dugotrajnim boravkom u drugoj državi članici EU, kao i bilo koje vrste stalne boravišne dozvole.

Ako stranac nema regulisan boravak u Slovačkoj, za potrebe poslovanja može da zatraži privremenu boravišnu dozvolu.

Više informacija možete naći na:

Živnostenské podnikanie / Poslovanje samostalnih preduzetnika /
<https://www.minv.sk/?trade-licencing>

Živnostenský úrad / Ured za samostalne preduzetnike /**u Trnavi je odeljenje Okresného úradu** Okružnog ureda (organa državne uprave) u Trnavi - Kollárova 8, 0908808600

Živnostenský register / Registar samostalnih preduzetnika /
<http://www.zrsr.sk/default.aspx?LANG=en>

Obchodný register / Trgovinski (sudski) registar /
<http://www.orsr.sk/Default.asp?lan=en>

Potrebnu podršku za startup preduzeća, preduzetnike i mala preduzeća u Slovačkoj pružaju npr:

1. Slovak Business Agency

Slovak Business Agency je jedna od osnovnih i najstarijih neprofitnih organizacija usmerenih na podršku malom i srednjem preduzetništvu na lokalnom, državnom i regionalnom nivou. <http://www.sbagency.sk/>

2. Crowdberry

Crowdberry nudi poslovno savetovanje: <http://www.sbagency.sk/>

SAOBRAČAJ

Javni prevoz

Javni prevoz u Slovačkoj obuhvata železnicu, trolejbuse i autobuse, tramvaje i taksi službe. Za putovanja se vrlo često upotrebljava auto.

Više informacija o javnom saobraćaju u Trnavi možete naći na:

<https://www.vitajtevtrnave.sk/en/article/public-transport>

<https://imhd.sk/tt/schedules-timetables>

Redovan prigradski prevoz u trnavskom regionu obavlja ARRIVA Slovakia, a.s.: <https://arriva.sk/trnava/>

Železnički saobraćaj obavlja pre svega Železničná spoločnosť Slovensko:

<https://www.zssk.sk/>

Više informacija o saobraćajnim vezama i redovima vožnje možete naći na:

<https://cp.hnonline.sk/vlakbusmhd/spojenie/>

Vožnja autom –nekoliko korisnih informacija

Vozačka dozvola koja je bila izdata u državi koja nije članica Evropskog privrednog prostora ne smatra se važećom ako vozač ne zatraži njenu **zamenu u roku od 60 dana nakon 185 dana** stalnog ili privremenog boravka u Slovačkoj. Više informacija možete naći na:

<https://www.minv.sk/?vodicky-preukaz-vydany-v-cudzine>

Svaki grad ima **vlastitu politiku parkiranja**. Obratite pažnju da li ste parkirali vozilo na dozvoljenom parkirnom mestu i da li imate važeću parking karticu gde je to potrebno.

Više informacija o parkiranju u Trnavi možete naći na:

<https://www.trnava.sk/sk/clanok/doprava>

Više informacija o elektronskoj vinjeti za auto-put i elektronskoj naplati putarine možete naći na: https://www.slovensko.sk/sk/zivotne-situacie/zivotna-situacia/_elektronicka-dialnicna-znamka

PORODIČNI ŽIVOT

Sklapanje braka

U Slovačkoj brak mogu sklopiti slovački državljanin i stranac ili dvoje stranaca ako imaju sve potrebne isprave. Strancima koji sklope brak sa slovačkim državljanima može se odobriti **stalni boravak po osnovu spajanja porodice**.

Bez obzira na činjenicu da li sklapaju brak sa državljaninom SR ili drugim strancem, stranci moraju da podnesu sledeće isprave:

- izvod iz matične knjige rođenih;
- dokument o poslovnoj sposobnosti za sklapanje braka, izdat od strane matične države stranca;
- dokument o legalnom boravku u Slovačkoj;
- dokument o državljanstvu (tj. važeći pasoš);
- dokument o bračnom stanju;
- izvod iz matične knjige umrlih pokojnog supruga/supruge (ako je stranac udovac/udovica);
- rešenje o razvodu (ako je stranac razveden);
- ličnu ispravu (tj. ličnu kartu ili pasoš).

1. Dokumenti koje podnosi stranac moraju da budu prevedeni od strane sudskog prevodioca (moraju da budu potpisani od strane sudskog prevodioca i opremljeni zvaničnim okruglim pečatom).
2. Ako jedan/oba supružnika ne vladaju slovačkim jezikom, potrebno je obezbediti tumača koji će prevoditi celokupan obred venčanja na jezik koji stranac razume.
3. Dokument o bračnom stanju ne sme da bude stariji od šest meseci.

Venčanje se može obaviti u matičnom uredu (**civilni obred venčanja**), ili u crkvi (**crkveni obred venčanja**).

U slučaju civilnog braka izjava o pristanku na sklapanje braka daje se pred predsednikom opštine ili opštinskim poslanikom uz prisustvo matičara. Obred se obavlja u nadležnom matičnom uredu prema mestu stalnog prebivališta jednog od supružnika ili na bilo kojem drugom adekvatnom mestu na osnovu saglasnosti matičnog ureda.

U slučaju crkvenog venčanja crkveni organ će u roku od tri dana nakon venčanja poslati izvod iz matične knjige venčanih lokalno nadležnom matičnom uredu. U tom slučaju civilno venčanje nije potrebno.

Upravne takse

- Sklapanje braka između državljanina SR i stranca: 66 EUR
- Sklapanje braka između dva strana državljanina: 165,50 EUR
- Sklapanje braka u čijem slučaju nijedan od supružnika nema stalni boravak na teritoriji Slovačke Republike: 199 EUR
- Dozvola za sklapanje braka pred drugim matičnim uredom (koji nije nadležan po automatizmu): 33 EUR
- Overa dokumenata izdatih od strane ovlašćenih stranih organa za upotrebu u Slovačkoj Republici: 20 EUR
- Overa dokumenata izdatih od strane slovačkih organa za upotrebu u inostranstvu: 20 EUR

Razvod

U Slovačkoj Republici **brak može da razvede isključivo sud.**

Sud može da razvede brak ukoliko su odnosi između supružnika do te mere duboko i trajno poremećeni da se svrha braka više ne može ostvariti i obnova skladnog zajedničkog života više nije moguća. Sud utvrđuje uzroke dubokog poremećaja odnosa među supružnicima i isto uzima u obzir prilikom donošenja rešenja o razvodu. Sud pri donošenju svoje odluke uvek uzima u obzir interes maloletne dece.

Ako supružnici imaju prebivalište u Trnavi, zahtev za razvod braka mogu da podnesu u **Okresnom súde Trnava** /Osnovnom sudu u Trnavi/,
Skuteckého 28, 975 59 Banská Bystrica
tel: +421 48/886 1180

Ako maloletna deca roditelja koji se razvode imaju prebivalište u drugoj opštini, brakorazvodna parnica vodiće se u okrugu prebivališta dece.

Rođenje deteta – stranog državljanina

Roditelji su dužni da u roku od 90 dana od dana rođenja deteta podnesu Odeljenju policije za strance zahtev za izdavanje boravišne dozvole za dete. Vrsta odobrene boravišne dozvole za dete zavisiće od vrste boravišne dozvole koju imaju roditelji. Uz zahtev se podnosi:

- važeći pasoš deteta /važeći pasoš roditelja u kome je zapisano dete;
- izvod iz matične knjige rođenih za dete;
- dve fotografije u boji (3 x 3,5 cm);
- dokument o obezbeđenom smeštaju za dete;
- dokument o finansijskom pokriću za boravak deteta;
- upravna taksa od 4,50 € za izdavanje dokumenta o boravku.

Dete automatski postaje državljanin Slovačke Republike ako je barem jedan od roditelja državljanin Slovačke Republike.

Za socijalne transfere za porodicu sa decom pogledajte poglavlje o Državnim socijalnim davanjima.

Korisni kontakti u slučaju određenih porodičnih problema, vaspitnih problema sa decom, porodičnih kriza i sl.

- Socijalna odeljenja u opštini (gradu, selu) gde imate boravište/prebivalište
- Uredi za rad, socijalna pitanja i porodicu, socijalno-pravna zaštita dece, <https://www.upsvr.gov.sk/?lang=sk>
- Nacionalni broj za prijavu zanemarivanja brige o deci: 0800 191 222

- Zaštitnik prava deteta, +421 (0) 950 439 342, <https://komisarpredeti.sk/>
- Broj sa stalnim dežurstvom za pomoć deci: 116 111
- Broj sa stalnim dežurstvom za žene koje doživljavaju porodično nasilje:
0800 212 212

SISTEM SOCIJALNE ZAŠTITE

Sistem socijalne zaštite predstavlja sklop institucija i mera usmerenih na ublažavanje posledica složenih životnih situacija. U Slovačkoj se sistem socijalne zaštite zasniva na tri stuba: **socijalnom osiguranju, državnim socijalnim davanjima i socijalnoj pomoći.**

Socijalno osiguranje

Socijalno osiguranje namenjeno je potrebama zaštite ljudi u različitim životnim situacijama kao što su bolest, nezaposlenost, godine za odlazak u penziju, materinstvo...

Samo ona lica koja su učestvovala u sistemu socijalnog osiguranja imaju pravo na davanja iz tog sistema. Obaveza uplaćivanja socijalnog osiguranja je zakonska obaveza.

Zaposleni, kao i samozaposleni stranci **dužni su da uplaćuju socijalno osiguranje jednako** kao državljani Slovačke. Zaposlene na socijalno osiguranje prijavljuje poslodavac koji uplaćuje osiguranje od zarade zaposlenog. Samozaposlena lica moraju da se registruju sama.

Lica koja nemaju obavezu uplaćivanja u socijalni sistem mogu da uplaćuju doprinose **dobrovoljno**. U posebnim slučajevima **doprinose uplaćuje država**. Više informacija (uslovi, davanja) možete naći na veb-stranici socijalnog osiguranja: www.socpoist.sk

Državna socijalna davanja

Državna socijalna davanja predstavljaju šemu socijalne pomoći za pružanje podrške pre svega porodicama sa decom. Ured za rad, socijalna pitanja i porodicu isplaćuje tzv. roditeljski dodatak, novčanu naknadu/dodatak za brigu o detetu, novčanu naknadu prilikom rođenja deteta, novčanu naknadu za pogrebne troškove i sl. Socijalno osiguranje isplaćuje penzionerima 13. penziju, a poreske uprave priznaju poreski bonus zaposlenim roditeljima.

Za više informacija pogedajte:

<https://www.employment.gov.sk/sk/rodina-socialna-pomoc/podpora-rodinam-detmi/>

Socijalna pomoć

Socijalna pomoć je sistem pomoći za najranjivija lica kao što su penzioneri, porodice sa decom, lica sa invaliditetom ili lica koja se nalaze u kriznim životnim situacijama (porodično nasilje, gubitak smeštaja itd.).

Socijalna pomoć pruža se u vidu:

- novčanih davanja (uredi za rad, socijalna pitanja i porodicu uključujući i sela / mesne zajednice);
- socijalnih usluga (razni pružaoci uključujući i sela / mesne zajednice).

Ovaj sistem čine pre svega pomoć u slučaju materijalne nužde, kompenzacija teškog invaliditeta i socijalne usluge.

Stranci takođe imaju pravo na socijalnu pomoć, s tim što bi trebalo da budu svesni svojih dužnosti po pitanju boravka (svrha boravka, finasijska nezavisnost, stanovanje itd.) kako bi izbegli eventualno uskraćivanje boravka u Slovačkoj. Preporučujemo da konkretnu situaciju razmotrite sa Odeljenjem policije za strance.

Materijalna nužda

Materijalna nužda je situacija kada je prihod članova domaćinstva manji od zakonski određenog životnog minimuma. U tom slučaju stranci mogu da zatraže pomoć kod ureda za rad, socijalna pitanja i porodicu. Opštine (gradovi i sela) mogu dati jednokratnu finansijsku pomoć za pokriće troškova članova domaćinstva.

Više informacija možete naći na:

<https://www.employment.gov.sk/sk/rodina-socialna-pomoc/hmotna-nudza/>

Kompenzacija teškog invaliditeta

Ured za rad, socijalna pitanja i porodicu pomaže licima sa teškim invaliditetom time što im isplaćuje novčana i nenovčana davanja. Samo nekoliko kategorija boravišnih dozvola za strance omogućava primanje ove vrste pomoći.

Više informacija možete naći na:

<https://www.employment.gov.sk/sk/rodina-socialna-pomoc/tazke-zdravotne-postihnutie/>

Socijalne usluge

Kada nastanu određene socijalne situacije (godine za odlazak u penziju, teški invaliditet, dete u jaslicama itd.) ili krizne situacije (porodično nasilje, gubitak smeštaja, zavisnost od droga, socijalna isključenost itd.), i stranci mogu da koriste široku ponudu socijalnih usluga.

Socijalne usluge po zakonu pružaju opštine (gradovi ili regioni) ili druge institucije i neprofitne organizacije. U slučaju potrebe za korišćenjem neke od socijalnih usluga više informacija možete dobiti u socijalnim odeljenjima pojedinačnih opština.

Socijalna pomoć i novčana davanja koje daje grad Trnava

Putem svojih ureda i organizacija grad Trnava pruža građanima socijalno savetovanje i pomoć. Trnava je i osnivač niza ustanova – između ostalog i domova penzionera, skloništa za nezbrinute životinje i sl., a pruža i novčanu pomoć u određenim socijalnim i kriznim životnim situacijama. Grad saraduje i sa dobrotvornim organizacijama i zdravstvenim ustanovama.

Za više informacija preporučujemo da se obratite socijalnom sektoru Gradske uprave u Trnavi.

Više informacija možete naći na: <https://socialnesluzby.trnava.sk/>.

Kompletan spisak pružalaca socijalnih usluga u trnavskom regionu dostupan je na veb-sajtu: <https://www.trnava-vuc.sk/5537-sk/evidencia-zariadeni-a-subjektov/>, a više informacija možete dobiti u socijalnom sektoru Trnavskog samoupravnog regiona.

STANOVANJE

Smeštaj je jedan od osnovnih uslova za dobijanje boravišne dozvole u Slovačkoj. Smeštaj se može obezbediti u nekom od smeštajnih kapaciteta (hostel, hotel, pansion) ili se može iznajmiti privatno.

Dokument koji potvrđuje obezbeđen smeštaj je:

izjava stranca pod materijalnom i krivičnom odgovornošću o vlasništvu nepokretnosti; sklopljen ugovor o najmu; potvrda smeštajnog kapaciteta o smeštaju lica; izjava fizičkog ili pravnog lica pod materijalnom i krivičnom odgovornošću o pružanju smeštaja strancu u Slovačkoj.

Državljeni trećih zemalja **dužni su da Odeljenju policije za strance prijave adresu svog boravka u roku od tri radna dana** od dolaska na teritoriju Slovačke, a državljani EU i njihovi članovi porodice u roku od 10 radnih dana; više informacija možete naći na: <https://www.minv.sk/?hlasenie-pobytu-1>
Stranci su dužni da obaveste Odeljenje policije za strance o bilo kakvoj promeni adrese u dokumentu o dozvoli boravka u roku od pet radnih dana.

Smeštaj u slučaju loše socijalne situacije

U slučaju loše socijalne situacije postoji mogućnost **da se zatraži socijalna pomoć od opštine** (grada/sela), odnosno neposredno od **grada Trnave**, koji mogu da daju npr. krizni/privremeni smeštaj za porodice sa decom, sklonište, socijalni smeštaj, smeštaj za invalide, dom penzionera itd.

KULTURA I RELIGIJA

Informacije o istoriji, prirodnim lepotama, kulturnim priredbama, društvenim i sportskim događajima u gradu Trnavi možete naći na:

www.vitajtevrnave.sk

Nedavno je u gradu otvoren kompleks savremene umetnosti i kulture Nádvorie /Dvorište/: <https://nadvorie.com>

Grad Trnava bio je i Evropski grad sporta u 2020. godini.

Participacija – poboljšanje života u gradu

Putem participativnog budžeta i grantova koje daje samouprava grada Trnave mogu se ostvariti ideje za poboljšanje života u gradu:

<http://pr.trnava.sk>

<https://www.trnava.sk/sk/clanok/dotacny-system-mesta>

Religija

Verska sloboda garantovana je slovačkim Ustavom. Najraširenija veroispovest u Slovačkoj je rimokatolička; druga najveća grupa ljudi su ljudi bez veroispovesti, zatim slede luterani, grkokatolici (unijati), protestanti i dr. U Slovačkoj postoji 13 registrovanih crkava i verskih zajednica:

<http://www.mksr.sk/posobnost-ministerstva/cirkvi-a-nabozenske-spolocnosti-/registrovane-cirkvi-a-nabozenske-spolocnosti-f9.html>

KORISNI KONTAKTI

BITNI TELEFONSKI BROJEVI

Broj telefona za hitne slučajeve (policija, vatrogasci, hitna pomoć):	112
Vatrogasci:	150, 112
Hitna pomoć:	155, 112
Policija:	158, 112
Komunalna policija:	159

Ured za rad, socijalna pitanja i porodicu

Jána Bottu 4, Trnava

033/2440 999, tt@upsvr.gov.sk

https://www.upsvr.gov.sk/tt.html?page_id=240852

SOCIJALNO OSIGURANJE

Ul. V. Clementisa 24/A, Trnava

02 3247 4084, trnava@socpoist.sk

<https://www.socpoist.sk/?lang=en>, <https://www.socpoist.sk/kontakty--xly/48023s?kraj=13>

info.english@socpoist.sk

CENTAR ZA PRAVNU POMOĆ

Centar nudi kompleksnu pravnu pomoć licima koja usled nedostatka sredstava ne mogu koristiti plaćene pravne usluge.

Centar za pravnu pomoć – Kancelarija Banska Bistrica

Pekárska 11, Trnava

0650 105 100

info.tt@centrumpravnejpomoci.sk

<https://www.centrumpravnejpomoci.sk/sekcia/31-about-us>

ZAŠTITNIK GRAĐANA

Ako bilo ko smatra da njegova osnovna prava i slobode nisu u skladu sa pravom ili demokratskim načelima, odnosno nisu u skladu sa pravnim stanjem tokom postupka, prilikom odlučivanja ili zbog nečinjenja organa javne uprave, može da podnese predlog zaštitniku građana pismeno, odnosno lično.

Direktan imejl za podnošenje predloga je: podnet@vop.gov.sk

Grösslingova 35, 811 09 Bratislava

www.vop.gov.sk/langEnglish

ORGANIZACIJE ZA POMOĆ STRANCIMA

INFORMACIONI CENTAR ZA MIGRACIJE IOM (MIC)

pruža pravno savetovanje, kurseve slovačkog jezika, savetovanje u vezi sa radnim odnosima

Web: <https://www.iom.sk/sk/>

Adresa: Grösslingova 35, 811 09 Bratislava/Poštová 1, 040 01 Košice

Tel: +421 2 5263 0023

LIGA ZA LJUDSKA PRAVA (HRL)

pruža pravno savetovanje za podnosiocze zahteva za azil, organizuje integracione akcije u okviru lokalne zajednice

Web: <https://www.hrl.sk/sk>

Adresa: Račianska 80, 831 02 Bratislava

Tel: +421 2 5341 0182

Kancelarija u Košicama: Hlavná 68, 040 01 Košice

Tel: +421 918 366 968

MAREENA

aktivnosti u lokalnoj zajednici, volonterstvo

<https://mareena.sk/>

Lazaretská 32, 811 09 Bratislava

Tel: +421 948 113 947

Odeljenje policije za strance PZ Trnava

Paulínska 13, Trnava 917 01

Imejl: ocppz.trnava@minv.sk

+421-96110-6153, 6154, 6158, 6161, 6163, 6164

Daňový úrad v Trnave /Poreska uprava u Trnavi/

Hlboká 8/1

dutt-tt.kontakt@financnasprava.sk

Všeobecná zdravotná poisťovňa / Opšte zdravstveno osiguravajúce društvo

Halenárska 7434/22

Trnava

<https://www.vszp.sk/kontaktne-miesta/trnavsky-kraj/trnava.html>

Union zdravotná poisťovňa / Zdravstveno osiguravajúce društvo Union

Hlavná 2, Trnava

<https://www.union.sk/app/kontakt/up/23999/Trnava-Hlavna-2.html>

Dôvera zdravotná poisťovňa / Zdravstveno osiguravajúce društvo Poverenje

Paulínska 7588/15A, Trnava

<https://www.dovera.sk/pobocky/158-trnava>

Ovu brošuru je pripravilo udruženje građana Liga za ljudska prava i udruženje građana Marginal u saradnji sa gradom Trnava u okviru projekta „KapaCITY – podrška migrantima na lokalnom nivou“.

Projekt kofinansira Evropska unija iz Fonda za azil, migracije i integraciju. Fondovi za područje unutrašnjih poslova.

